

طراحی و تحلیل الگوریتم

استاد:

دکتر زاهد رحمتی

تدریس‌یاران:

اشکان ودادی

داریوش کاظمی

ترم دوم ۱۴۰۰

جلسه چهارم

برنامه نویسی پویا (DP) – قسمت سوم

روش DP:

- در روش پویا ابتدا نمونه‌های کوچکتر را حل کرده و نتایج را **ذخیره** می‌کنیم. بعداً هر زمانی به آن‌ها نیاز شد به جای دوباره حساب کردن، از داده ذخیره شده استفاده می‌کنیم.
- در DP از جدول یا آرایه استفاده میشود.
 - مشابه تقسیم و حل

1- پیدا کردن رابطه بازگشتی

2- حل نمونه از مسئله به شیوه پایین به بالا با حل نمونه‌های کوچکتر (یا از پایین به بالا)

هر مسئله بهینه‌سازی را نمی‌توان با استفاده از برنامه نویسی پویا حل کرد. اصل بهینگی باید در مسئله صدق کند. گفته می‌شود اصل بهینگی در یک مسئله صدق می‌کند اگر یک حل بهینه برای نمونه‌ای مسئله، همواره حاوی حل بهینه برای همه زیرنمونه‌ها باشد.

روش پیاده سازی DP:

مرحله اول:	پیدا کردن رابطه بازگشتی برای مسئله
مرحله دوم:	مشخص کردن ابعاد و اندازه جدول (آرایه، لیست)
مرحله سوم:	تعریف هر خانه جدول با کمک رابطه بازگشتی
مرحله چهارم:	مقداردهی اولیه و شرایط مرزی
مرحله پنجم:	نحوه بروزرسانی خانه‌ها
مرحله ششم:	مشخص کردن جواب‌ها

سوال:

مسئله LCS را در نظر بگیرید. فرض کنید ما این اجازه را داریم که حداکثر k کاراکتر از رشته اول را به هر کاراکتر دلخواهی تغییر دهیم. با این امکان، طول بلندترین زیردنباله مشترک را بدست آورید.

پاسخ:

سوال:

مسئله LCS را در نظر بگیرید. فرض کنید ما این اجازه را داریم که حداکثر k کاراکتر از رشته اول را به هر کاراکتر دلخواهی تغییر دهیم. با این امکان، طول بلندترین زیردنباله مشترک را بدست آورید.

پاسخ:

در واقع مشابه همان الگوریتم LCS عمل خواهیم کرد:

1. کاراکتر آخر دو رشته یکسان باشد.

2. کاراکتر آخر دو رشته متفاوت باشد.

برای هر دو حالت میتوانیم یا کاراکتر اول را عوض کنیم یا نکنیم. پس حالت‌های متفاوت را می‌توانیم به صورت یک ماتریس سه بعدی $LCS[i][j][k]$ بنویسیم. که k برای تعداد کاراکترهایی که تغییر می‌دهیم و i و j برای طول رشته‌ها است.

سوال 1:

مسئله LCS را در نظر بگیرید. فرض کنید ما این اجازه را داریم که حداکثر k کاراکتر از رشته اول را به هر کاراکتر دلخواهی تغییر دهیم. با این امکان، طول بلندترین زیردنباله مشترک را بدست آورید.

پاسخ:

در واقع مشابه همان الگوریتم LCS عمل خواهیم کرد:

1. کاراکتر آخر دو رشته یکسان باشد.

2. کاراکتر آخر دو رشته متفاوت باشد.

برای هر دو حالت میتوانیم یا کاراکتر اول را عوض کنیم یا نکنیم. پس حالت‌های متفاوت را می‌توانیم به صورت یک ماتریس سه بعدی $LCS[i][j][k]$ بنویسیم. که k برای تعداد کاراکترهایی که تغییر می‌دهیم و i و j برای طول رشته‌ها است.

$$LCS(i, j, k) = \begin{cases} 0 & i = 0, j = 0 \\ \max(LCS(i-1, j-1, k) + 1, LCS(i-1, j-1, k-1) + 2) & \text{if } i, j > 0 \text{ and } x_i = y_j \\ \max(LCS(i-1, j, k), LCS(i, j-1, k), LCS(i-1, j, k-1) + 1, LCS(i, j-1, k-1) + 1) & \text{if } i, j > 0 \text{ and } x_i \neq y_j \end{cases}$$

سوال 2:

مسئله () Cutting Rod را در نظر بگیرید. این شرط را نیز در نظر بگیرید که اگر ما چوبی به طول L را در نقطه‌های به طول k قطع کنیم، باید هزینه‌های معادل $K^*(L-K)$ را نیز پرداخت کنیم. الگوریتمی ارائه دهید که بیشترین سود ممکن را مشخص کند.

سوال 2:

مسئله () Cutting Rod را در نظر بگیرید. این شرط را نیز در نظر بگیرید که اگر ما چوبی به طول L را در نقطه‌های به طول k قطع کنیم، باید هزینه‌های معادل $K^*(L-K)$ را نیز پرداخت کنیم. الگوریتمی ارائه دهید که بیشترین سود ممکن را مشخص کند.

پاسخ:

مشابه الگوریتم قدیم است ولی با کمی تغییر اصلاح میشود.

ماکسیموم درآمد از میله به طول j :

$$r_j = \max_{1 \leq i \leq j} \{P_i - i(n - i) + r_{j-1}\}, \quad r_0 = 0$$

سوال 2:

مسئله () Cutting Rod را در نظر بگیرید. این شرط را نیز در نظر بگیرید که اگر ما چوبی به طول L را در نقطه‌های به طول k قطع کنیم، باید هزینه‌های معادل $K^*(L-K)$ را نیز پرداخت کنیم. الگوریتمی ارائه دهید که بیشترین سود ممکن را مشخص کند.

شبه کد:

Bottom-Up-Cut Rod(p, n):

let $r[0..n]$ be a new array

$r[0]=0$

for $j=1$ to n :

$q=\text{infinite}$

 for $i=1$ to j :

$q=\max(q, p[i]-i*(n-1)+r[j-i])$

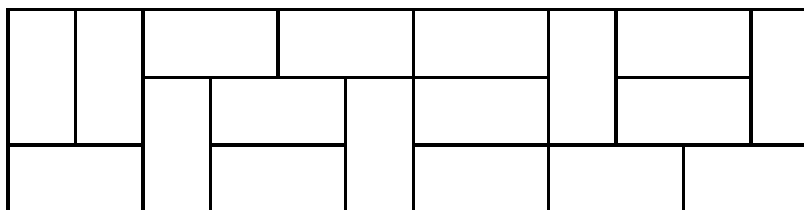
$r[j]=q$

return $r[n]$

سوال 3 – Tri Tiling:

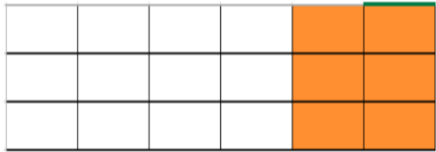
تعداد راهای پوشاندن یک جدول $3 \times n$ را با دومینو (2×1) را بیابید (تصویر داده شده 3×12 است).

- n عدد زوج است.
- مستطیل در ابتدا خالی است.

سوال 3 – Tri Tiling:

- تعداد راهای پوشاندن یک جدول $3 \times n$ را با دومینو (2×1) را بیابید (تصویر داده شده 3×12 است).
- n عدد زوج است.
 - مستطیل در ابتدا خالی است.

پاسخ:

حالت 1:

برای پاسخ مستطیل روبه را در نظر بگیرید. اگر دو ستون سمت راست را رنگ کنیم 2 اتفاق می افتد.

1. $f(n-2)$ حالت برای سمت چپ (سفید) وجود دارد.

2. 3 حالت برای سمت نارنجی داریم.

1. دوتا عمودی بالا، یکی افقی پایین

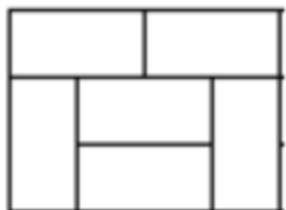
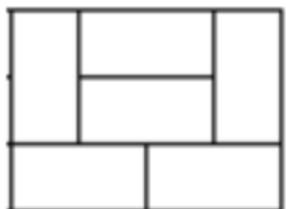
2. دوتا عمودی پایین، یکی افقی بالا

3. سه تا افقی

پس در کل $3 \times f(n-2)$ حالت داریم.

سوال 3 – Tri Tiling:

- تعداد راهای پوشاندن یک جدول $3 \times n$ را با دومینو (2×1) را بیابید (تصویر داده شده 3×12 است).
- n عدد زوج است.
 - مستطیل در ابتدا خالی است.

پاسخ:

حالت 2:

اگر 4 ستون سمت راست را رنگ کنیم 2 اتفاق می افتد (وضعیت های حالت 1 را در نظر نمی گیریم).

1. $f(n-4)$ حالت برای سمت چپ (سفید) وجود دارد.
2. حالت برای سمت نارنجی داریم. (تصویر داده شده)

پس در کل $2 \times f(n-4)$ حالت داریم.

سوال 3 - Tri Tiling :

تعداد راهای پوشاندن یک جدول 3^n را با دومینو (2×1) را بیابید (تصویر داده شده 3^{12} است).

- n عدد زوج است.
- مستطیل در ابتدا خالی است.

پاسخ:

حالت 3:

اگر 6 ستون سمت راست را رنگ کنیم 2 اتفاق می افتد (وضعیت های حالت 1 و 2 را در نظر نمی گیریم).

1. $f(n-6)$ حالت برای سمت چپ (سفید) وجود دارد.
2. 2 حالت برای سمت نارنجی داریم. (تصویر داده شده و برعکس آن)

پس در کل $f(n-6) \cdot 2$ حالت داریم.

سوال 3 – Tri Tiling:

- تعداد راهای پوشاندن یک جدول $3 \times n$ را با دومینو (2×1) را بیابید (تصویر داده شده 3×12 است).
- n عدد زوج است.
 - مستطیل در ابتدا خالی است.

پاسخ:

پس در نهایت می توان گفت $f(0)=1$:

$$f(n)=3f(n-2) + 2f(n-4) + 2f(n-6) + \dots + 2f(n-(n-2)) + 2$$

و در نهایت داریم:

$$f(n)=3f(n-2) + 2f(n-4) + 2f(n-6) + \dots + 2f(2) + 2f(0)$$

حال اگر به جای n مقدار $n-2$ بگذاریم:

$$f(n-2)=3f(n-4) + 2f(n-6) + \dots + 2f(2) + 2f(0)$$

حال اگر این دو گزاره را از هم کم کنیم داریم:

$$f(n) = 4f(n-2) - f(n-4), \text{ where } f(0)=1, f(2)=3$$

سوال 3 – Tri Tiling:

تعداد راهای پوشاندن یک جدول $3 \times n$ را با دومینو (2×1) را بیابید (تصویر داده شده 3×12 است).

– n عدد زوج است.

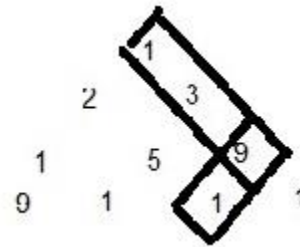
– مستطیل در ابتدا خالی است.

کد:

```
int dp[31], n;
memset(dp, 0, sizeof(dp));
dp[0]=1; dp[2]=3;
while(true){
    cin>>n;
    if(n== -1) break;
    if(n%2==1) cout<<0<<endl;
    else if(dp[n]!=0) cout<<dp[n]<<endl;
    else{
        for(int i=4; i<=n; i++){
            dp[i] = 4*dp[i-2] - dp[i-4];
        }
        cout<<dp[n]<<endl;
    }
}
```


سوالات بیشتر:

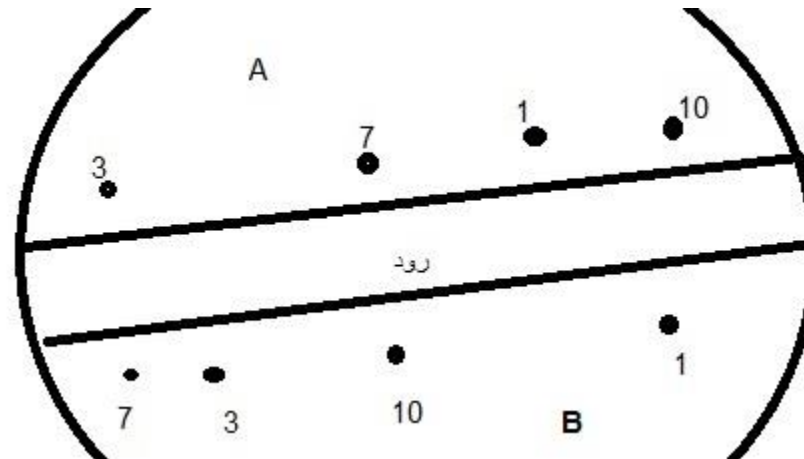
1. n را از ورودی بگیر و تعداد راهای نوشتن آن با اعداد 1 و 3 و 4 را بدست آورید. مثلاً عدد 5 را می توان به 5 روش نوشت.
2. دنباله ای داریم از n عدد صحیح (مثبت و منفی) بزرگترین زیر آرایه متوالی با بیشترین مجموع را بیابید.
3. دنباله ای داریم از n عدد صحیح (مثبت و منفی) طول بزرگترین زیر دنباله ی صعودی را بیابید.
4. فردی دارای n نوع سکه است و می خواهد اسکناس k تومانی خود را با این سکه ها خرد کند. کمترین تعداد سکه های لازم را بیابید. ابتدا n را دریافت کرده و سپس n نوع سکه را دریافت کرده و k را دریافت کنید.
5. مثلی مانند شکل زیر داریم که دارای n لایه است می خواهیم مسیری از قله ی مثلث تا پایین انتخاب کنیم که مجموع اعداد آن بیشینه شود آن عدد را چاپ کنید. (شکل) هر عدد می تواند به دو عدد مجاور خود برود. ابتدا n را دریافت و مثلث را دریافت کنید.

سوالات بیشتر:

6. مجموعه ای داریم از n عضو تعداد زیر مجموعه های از آن که مجموع اعضای آن برابر با c باشد را بیابید.

7. در یک کشور که دارای $2n$ شهر است و دارای یک رود می باشد متاسفانه این رود از وسط کشور رد شده است به گونه ای که n شهر در یک طرف و n شهر دیگر در طرف دیگر قرار گرفته است به همین دلیل رئیس جمهور آن کشور تصمیم گرفته که بین مجموعه ی A, B از شهرها پل احداث کنیم. هر شهر فقط می تواند با شهری پل داشته باشد که با آن هم جمعیت باشد. هر شهر می تواند با شهر دیگر پل داشته اگر با پلی دیگر برخورد نکند. حداکثر این کشور چند پل می تواند داشته باشد. ابتدا n را دریافت کن سپس دو دنباله ی n عضوی از جمعیت شهرهای A و B دریافت کن که جمعیت شهرهای A و B را به ترتیب در آن دو دنباله دارد. نکته: میدانیم هر شهر در پایین با یک شهر با بالا هم جمعیت است. حداکثر چند پل می تواند احداث شود.

سوالات بیشتر:

8. فرض کنید جدولی 100×100 داریم که کپل در ابتدا در خانه ی پایین و سمت چپ یعنی خانه ی 1 و 1 قرار دارد و میخواهد به خانه ی سمت راست و بالا یعنی 100 و 100 برود. در هر مرحله اگر در خانه ی x, y قرار داشته باشد چنانکه $x+y$ مضرب 5 بوده به یکی از خانه های $x+1, y+1$ or $x+2, y$ or $x, y+2$ می رود. در غیر این صورت به یکی از خانه های $x+1, y$ or $x, y+1$ خواهد رفت.
9. یک آرایه n عضوی از اعداد صحیح را در نظر بگیرید. بلندترین زیر دنباله اکیدا صعودی اعداد را مشخص کنید.
10. الگوریتمی با پیچیدگی زمانی $O(n^2)$ بنویسید که یک رشته را به عنوان ورودی بگیرد و بزرگترین زیر رشته پالیندروم آن را برگرداند.
11. الگوریتمی با پیچیدگی زمانی $O(n^2)$ ارائه دهید که یک رشته بگیرد و بزرگ ترین زیر رشته که تکرار شده است و هیچ حرف مشترکی بین تکرارها باهم مشترک نباشد، برگرداند.
12. با استفاده از روش برنامه نویسی پویا، الگوریتمی ارائه دهید که یک رشته S و مجموعه ای از کلمات D را از کاربر بگیرد و تعیین کنید که آیا S را می توان به زیر رشته های غیر خالی یک یا چند کلمه D تقسیم کرد یا خیر. (لغات لازم نیست منحصر به فرد باشند)
13. یک عبارت منطقی به شما داده شده است و الگوریتمی با برنامه نویسی پویا ارائه دهید که تعداد حالت هایی که بتوان این عبارت را پرانتزبندی کرد به طوری که خروجی، عبارت همیشه درست باشد.

سوالات بیشتر:

14.

یک برج پایدار با ارتفاع n برجی است که دقیقاً از n کاشی واحد ارتفاع تشکیل شده است که به صورت عمودی روی هم چیده شده اند، به طوری که کاشی بزرگتری روی کاشی کوچکتر قرار نمی گیرد، یعنی می توانیم کاشی را با اندازه کوچکتر یا مساوی آخرین کاشی قرار دهیم. روی پشته قرار می گیرد. مشابه تصویر زیر:

ما بی نهایت کاشی در اندازه های 1، 2، 3، ...، m داریم. کار محاسبه تعداد برج های ثابت مختلف با ارتفاع n است که می توان از این کاشی ها ساخت، با این محدودیت که می توانید حداکثر k کاشی در هر اندازه در برج استفاده کنید. بنابراین ما باید تعداد کل پشته های کاشی مختلف را با استفاده از حداکثر k کاشی در هر اندازه پیدا کنیم.

الگوریتمی در زمان $O(n \cdot m)$ ارائه دهید که تعداد حالت های مختلف ساختن برج با اعداد داده شده (n, k, m) را به ما بدهد.

سوالات بیشتر (پاسخ):

راهنمای سوال 6:

$$dp[i][x] = dp[i-1][x] + dp[i-1][x-ci]$$

که $dp[i][x]$ تعداد زیرمجموعه هایی از عضو اوله که مجموع x دارند.

راهنمای سوال 7: مثل LCS عمل میکند $O(N^2)$

راهنمای سوال 10: [Longest Palindromic Substring using Dynamic Programming \(opengenus.org\)](https://opengenus.org/Longest-Palindromic-Substring-using-Dynamic-Programming)

راهنمای سوال 11: [Longest repeating and non overlapping substring in a string \(opengenus.org\)](https://opengenus.org/Longest-repeating-and-non-overlapping-substring-in-a-string)

راهنمای سوال 12: [Word Break Problem \(opengenus.org\)](https://opengenus.org/Word-Break-Problem)

راهنمای سوال 13: [Boolean Parenthesization Problem \(opengenus.org\)](https://opengenus.org/Boolean-Parenthesization-Problem)

راهنمای سوال 14: [Tile Stacking Problem \(opengenus.org\)](https://opengenus.org/Tile-Stacking-Problem)

سوالات بیشتر (پاسخ):

راهنمای سوال 9:

4) اگر اعداد را در آرایه a معنی داشته باشیم، $L[i]$ طول بزرگترین زیر دنباله صعودی است که در آن آخرین عضو $a[i]$ است.

$$L[i] = \begin{cases} 1 + \max(L[j]) & \text{where } j < i \text{ and } a[j] < a[i] \\ 1 & \text{if no such } j \text{ exists} \end{cases}$$

برای این رابطه پیاده سازی $O(n^2)$ و $O(n \log n)$ داریم. (که در صفحه بعد)

راه دوم:
اعداد آرایه را مرتب کنیم آرایه مرتب شده و اعداد را به LCS تبدیل کنیم.
این راه هم $O(n^2)$ است.

خسته نباشید!

داریوش کاظمی – اشکان ودادی